Ч. 188 Второк 24 серпня (5 вересня) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Вісти з Фінляндиї. — Процес Драйфуса.)

Бар. Хлюмецкий по своїй авдиенциї в Ішлю приїхав до Відня і конферував з своїми приятелями політичними, а найбільше з членами німецкої вірноконституцийної партиї. В кругах німецкої поступової партиї до покликаня Хлюмецкого не привязують ніяких більших надій. Сумнівають ся, чи той факт є поважним кроком до зміни політичної ситуациї. Здогадують ся, що справа стояла в звязи з подорожию Цісаря до Чехиї. Slovenec доносить в листі з Відня, що в другій половині вересня зачне ся угодова акция між Чехами а Німцями. Правительству іде о те, аби від Чехів виторгувати дозвіл на цофненє язикових розпоряджень, за що в заміну мають одержати ріжні концесиї і відповідний язиковий закон. Але Чехи не мають на стілько довіря аби на те згодити ся і акцию можна з гори уважати за безуспішну.

Фінляндска справа стоїть щораз гірше. Російске правительство старає ся консеквентно, крок за кроком знищити сліди еї автономії. Одинокою підпорою Фінляндців на царскім дворі був фінляндский секретарият, на котрого чолі міг доси стояти виключно Фінляндець. Тепер і то відобрано Фінляндцям, бо секретарем іменовано сенатора Плевого, бувшого директора поліцийного департаменту і помічника міністра внутрішних справ під царем Александром III. Сей чоловік є правою рукою найбільших противників фінляндскої автономії. Ґенерал Прокопе, послідний фінляндский шеф державного секретарияту ужив всяких средств, щоби не допустити до іменованя Росиянина заступником інтересів Фінляндців на царскім дворі. Але ему не повело ся, бо побідила підпольна робота против фінляндскої партиї. Тепер розходить ся лиш о се, яке становиско супротив того факту займе фінляндский сенат.

На суботнішній розправі процесу Драйфуса зізнавав сьвідок майор Ґаріман в користь Драйфуса, доказуючи, що він не міг бути автором бордеро. Відтак переслухано ґен. Дельоа, котрий висказував свої погляди на важність документів наведених в бордеро, а що до Драйфуса, то сказав, що не міг доси виробити собі пересьвідченя, чи він винний, чи ні. Член академії, сьвідок Гаве доказував, що лиш Естергазі а не Драйфус міг написати бордеро. Товариш Драйфуса з міністерства війни, офіцир Лямот, зізнавав також в користь Драйфуса, і виказував, що Драйфус не єсть автором бордеро. По зізнанях Лемотта відложено розправу до понеділка.

Приїзд митроп. Куїловского.

Як ми вже доносили, митрополит Куїловский виїхав зі Станиславова і приїхав до Львова на постійний побут.

В Станиславові пращали Високопреосьвященого торжественно. О 2. годині пополудни зібрало ся на двірци зелізничім много публики, репрезентанти ріжних властий, духовеньство всїх трех обрядів та представителї руских товариств. Явив ся староста станиславівский Прокопчиц, президент суду Дуневич, начальник повітової дирекциї скарбу Маєвский, заступник бурмістра Фідлер, директор зелізниць Фестенбурґ та представителї військового корпусу. З митрополитом приїхали на дворець всї станиславівскі крилошани. По офіцияльнім пращаню розпрощали від'їздячого владику репрезентанти руских товариств, а депутация тов. руских женщин вручила ему красний букет з живих цьвітів з величавими лентами рускої краски. Букет той забрав митрополит зі собою до Львова, яко памятку вдячности за те, що рік-річно наділяв товариство щедрою жертвою. Митрополит, не надіявшись такого пращаня, бо хотів виїхати тихо, подякував сердечно і прирік заховати в памяти ті милі часи та тих зачливих людий, серед котрих жив і ділав. Потім архієрей заняв сальоновий віз а з ним разом всїли всї крилошани і провезли его до Галича. В Галичи попращали владику і він від'їхав в дальшу дорогу до Львова в товаристві о. пралата Ткачуника і катихита др. Григория Литвиновича.

У Львові якось аж в полудне рознесла ся вість, що приїздить митрополит, а капітульний вікарий о. митрат Білецкий розіслав куренду до всїх львівских сьвященників, щоби явили ся о 6 годині пополудни в сьв. Юрі на повитанє митрополита. Із світских Русинів львівских ніхто не дістав повідомленя о приїздї митрополита. Від духовеньства виїхав на дворець лиш о. митрат Білецкий, а проче духовеньство ждало в сьв. Юрі. Много народу і ціле сьв.-юрске братство церковне ожидало митрополита при брамі на подвірю.

О год. $7\frac{1}{4}$ над'їхав митрополит в супроводі крил. Білецкого і Ткачуника. Привитанє було сердечне. Братство служби зелізничої виступило корпоративно зі своїм прапором, хотяй привіт був менше торжественний, бо митропо-

1)

Зломана гордість.

(З хорватского — І. В. А.)

I.

З легкими подувами вітру, немов якісь марева в білій одежи, підіймають ся з бороздвеликі смуги мраки; женуть в ту сторону, куди вітер повіє, а відтак перемінені в дрібні, біляві кришталки, вішають ся тобі як ковтки на бороді і вусах, а коневи па гриві. То иней. Ноги тобі мерзнуть, а очи заходять сльозами. Вже навіть „ракія“ [1]) не здужає огріти тобі серця, отже оглядаєш ся нетерпеливо, чи не побачиш де хати і господаря, котрий радо повитав би гостя.

Але я вже знаю, куди маю піти. Піду до Матія Дзенадича. Ось его дім, де на сливції висить принадно фляшка з „препеченицею“ [2]). Хто минає той дім, нехай ликне — того бажає Матій. А як вступиш до его дому, то радби тебе на руках носити.... Не з'умію всього оповісти — то треба на власні очи оглядати! Що то за дім! Правдива стара „задруга“ [3]) — дійстний военний табор. Прийди лиш вечером, а як тебе дожидають, то одна синова стрітить тебе вже на дорозї, зі сьвітлом в руках, друга стоїть в огородци, третя перед хатою, четверта відганяє пси, пята єсть в кухни, шеста в компаті, куди тебе провадять — справдїшне весїлє! І весело у них, хоч просто, а всї вдоволені. Але хорони тебе Боже від сварки з кимнебудь в їх домі, бо шістьох з них служило у войску, а один навіть і тепер ще єсть правдивим вояком під хоругвою в Білграді. І толоки також не потребують цілком. Пощо їм толоки при тільких руках? Три плуги орють у них без перерви, а коли згінники почнуть скуповувати безроги, то черес Матія не аби як грубів.

Того їх Арсена знаю ще з тих часів, як не був жонатий. Добуде, бувало, сопівку із за ременя і виграє на ній заєдно довкола дому Бурмазовичів. А Бурмаз має дочку — чудо, не дочку! Повідаю, як еї минаєш, а она погляне на тебе тими глубокими зіницями, зникає тобі всьо зперед очий і ледве удержиш ся на кони.

Але Арсен якось привик був до еї очий і вже їх не боїть ся. Заложив ногу на кіл коло плоту, ліктем спер ся на пліт, підпер голову рукою і розмавляв з нею:

— Встид менї згадати бабуни, а дідусеви не відважу ся сказати, аби там не знати що.

Анока не завстидала ся, як би годило ся. Збиточно спогладає зпід ока, трохи перехилила ся на бік і укриваючи невдоволене, каже:

— То добре! Вийду за Пилипа Марічича.

— Що? — крикнув. — Гадаєш, що я уступлю тебе кому иншому? Кости поломлю кождому, хто сьмів би лиш одним пальцем діткнутись тебе.

Анока прикховито тупнула ногою, випрямила ся і піднесла голову:

— Ого! То ти волів би, аби я діждала сивої коси? Дивіть на него!

Але Арсен вже того не слухає. Обіймив еї за шию, взяв за руку і через пліт притягає еї до себе. Она немов го опирає ся ему, але рівночасно тулить ся до него і еї робить ся так любо, коли чує як обнимає еї рука милого.

Добра була би з неї дївчина, коби еї Бурмазович не був так дуже розпестив. Але щож мав діяти? В часї холери померло ему тілько дїтий, що відтак стеріг Аноки як ока в голо-

[1]) Ракія — горівка.

[2]) Препечениця — рід горівки.

[3]) Задруга — домова і родова спілка. Она полягає на тім, що родина жиє спільно в одній хатї і найстарший в роді єсть господарем, котрого всї инші хоч би й жонаті та старі члени родини мусять сліпо слухати. Така родова спілка задержала ся ще й у нас в турчаньских горах, (пр. в селах Дидькова, Локоть і ин.) Найстаршим віном в хатї єсть „ґаздою“. Він рядить цілим господарством і его всї слухають. Другі хоч жонаті члени не суть „ґаздами“ і їм не вільно на свою руку нічим розпоряджати ся в господарстві

лит не желав собі торжественного виступу. Повитавши крилошан, архієрей удав ся до церкви сьв. Юра, де сам відправив молебень і уділив благословеня народови Найсьв. Тайнами.

Потім звернув ся зі словом до митрополичої Капітули, до зібраного духовеньства та до парохіян сьв.-юрскої церкви. „Довго надумував ся я — мовив владика, — заки обняв я так важне і одвічальне становиско львівского митрополита. Але бачучи в тім моїм відзначеню волю Божу, приняв я той обовязок на себе, хотяй сили мої слабі і не мічні. Тому надію ся знайти поміч і підпору в веденю уряду архипастирского у митрополичої капітули. Бо капітула — се важна корпорация в орґанізмі церковнім, що має сповняти дуже важну задачу. Капітула то мати в хаті, а епископ то батько. Отець виходить з дому і серед праці на хліб насущний не може заняти ся як слід вихованем дітий; то має доповнити мати. І тому-то Капітула має важну задачу помагати та боронити клир, берегти его прав, дбати про релїґійно-народне виховане народу цїлої епархії та піддержувати любов і привязане до своєї віри і народности. І сподіваю ся, що в тій роботі ми всї зійдемо ся, а притім прошу о любов та прихильність для мене старого“. Промовляючи до народу архієрей взивав всїх до побожности, до любови Бога, любови церкви та своєї народности, бо часи прикрі, а многі вороги настають на нашу погибіль.

Митрополитови відповів митрат Білецкий, запевняючи, що Капітула доложить всїх сил, щоби стати ему помічною в управі архіепархією. Відтак вніс многоліте митрополита, а знов митрополит многоліта Папі, Цїсареви, сьвященьству та зібраному народови.

Потім з процесию відпровадили архієрея до мешканя о. митрата Білецкого. Тут представило ся ему зібране духовеньство, а він промовив ще раз до сьвящеників і підніс з натиском, що він не радо покидав свій дотепершний владичий престол в Станіславові, але надіє ся, що тут також знайде любов і підпору, бо він старий; потребує помічної злуки. До політики не буде мішати ся, бо она ділить духовеньство і ослабляє его діяльність. „Волю — казав — зновити одно „Отче наш“ за добро церкви і народу, ніж мішати ся до справ, котрі менї не по нутру“. Відтак розмавляв з поодинокими сьвящениками та подав плян своєї інтронізациї.

Новинки.

Львів дня 4-го вересня 1899.

— Відгомін катастрофи на Косачеві під Коломиєю. В суді торговельнім у Відни відбула ся оногди розправа, котрої предметом була справа приватного учителя Юрия Чуперковича, котрий був межи пасажирами, що їхали тим поїздом, котрий свого часу підчас бурі нічною порою злетїв з моста у воду на Косачеві межи Туркою а Коломиєю. Лїкарі знатоки виставили були Чуперковичеви сьвідоцтво, що він підчас тої катастрофи дістав дуже сильного розстрою нервів, котрий опісля ще так збільшив ся, що він зовсім став нездібним до праці. Его правний заступник др. Ґеза Вінтер, зажадав для него на згаданій розправі судовій 400 зр. коштів лїченя, 20.000 зр. за біль, але ту суму зменшив опісля на 10.000 зр. і місячної ренти 100 зр. Заступник львівско-черновецкої зелїзниці др. Штайн доказував брак права до жалоби, а адвокат, котрий заступав ерар зелїзничий, др. Матіяс заперечив просто, мов би Чуперкович взагалї був в поїздї підчас катастрофи. З поступованя доказового вийшло, що Чуперкович працьовав ся на дверцях з ріжними особами, що его видїли опісля на місци катастрофи, та що імя его було подаване ґазетами в списї тих, що потерпіли підчас катастрофи. Сенат під проводом радника суду краєвого, Прайса, прийшов до переконаня, що Чуперкович дїйстно потерпів підчас катастрофи; треба би хиба припускати, що він наперед вже перечував, що буде катастрофа і длятого вибрав ся в дорогу. Суд отже засудив ерар зелїзничий на заплачене Чуперковичеви 10.000 зр. за біль, ренту 60 зр. місячно. аж до часу, доки він не буде здібний до заробкованя, 400 зр. коштів лїченя і кошти процесу.

— Самоубийство. Оногди найдено при водолїчничім заведеню Киселька в корчах чоловіка з підрізаним горлом і петлею на шиї. Видно десперат мав намір повісити ся, а доперва потім підрізав собі горло ножиком. Аґент поліцийний пізнав, що то є Н. Штайн, підприємець будівляний. В послїдних часах був він без заняття та в прикрих обставинах грошевих і то здаєсь було причиною, що рішив ся позбавити себе житя. Штайн помер в шпитали.

— Послугач почтовий дефравдантом. Перед судом присяжних в Новім Санчи розпочав ся оногди процес Владислава Богачика, послугача канцелярії на почті в Новім Санчи, обжалованого о то, що раз украв при помочи витриха з шуфляди лист грошевий з сумою 220 зр., а крім того дефравдував ріжними часами і поменші суми. Богачик признає ся до того, перечить лише, що сума вкрадених гроший доходить до 330 зр., як то подав начальник почти. За украдені гроші Богачик бавив ся по ріжних веселих товариствах.

— Безпроцентові позички для читалень „Просьвіти“. Сими днями Видїл краєвий подав до відомости, що на предложене головного видїлу товариства „Просьвіта“ уділив з фондів краєвих безпроцентові позички слїдуючим читальням „Просьвіти“: 1. Читальни „Просьвіти“ в Хотїни повіта калуского 200 зр.; 2. Читальни „Просьвіти“ в Хишевичах повіта рудецкого 200 зр.; 3. Читальни „Просьвіти“ в Руднї повіта львівского 300 зр. Всї повисші позички мають бути сплачені в 8 рівних піврічних ратах, з котрих перша припаде дня 1. вересня 1900 р. — Що до просьби читальні „Просьвіти“ в Вишатичах повіта перемиского, котра подавала ся о безпроцентову позичку 400 зр на заложене спілкової молочарні, заявив Видїл краєвий, що він є готов признати позичку в жаданій сумі 400 зр. але не безпроцентову, з фонду позичкового для підпираня торговельної діяльности, лише з фонду позичкового для підпираня промислу рільничого, опроцентовану в відношеню 3% від ста, а сплачувану в пятьох роках. Заки Видїл краєвий уділить ту позичку, вишле свого учителя для молчарства до розслїдженя, чи в Вишатичах істнують услівя дла розвитку молочарскої спілки а також мусить мати заяву читальні, чи она схоче затягнути опроцентовану позичку.

— Все вже бувало на сьвітї. Ми нинї хвалимо ся автоматами, що викидають н. пр. цукорки, мило, циґара, сірнички і т. п., коли кинути в них до середини; визначені гроші. Показує ся, що такі автомати були вже дуже давно в глубокій старинї, бо ще на 100 лїт перед рождеством Христовим. Та й сьвячену воду вже тогди знали люди, бо Герон з Александрії, котрого діла тепер видано на ново, розповідає, що в одній сьвятини в Александрії був уставлений автомат, котрий випускав сьвячену воду, скоро до него було вкинути монету вартости 5 драхм. Показує ся з того також, що египетска сьвячена вода дорого платила ся, бо пять драхм значило на наші гроші около 3 зр. Герон подає також рисунок до того автомату, а з рисунку видко, що механізм в нїм був такий самий, як і в наших автоматах...

ві. Не добра річ пестити дитину і розвозити еї, навіть хоч би була лиш сама одна.

Того вечера повернув Арсен до дому дивно задуманий. Против свого звичаю заглянув до пивниці і добре ликнув лївaром з подвійної бочілки. А доси ще нїколи не пив. Сів відтак на пни і остаючи в тїни, дивив ся на то, що діяло ся на подвіри. Крізь отворені двері від кухнї видко, як бухає огонь червоною полумінию і лиже котел і ланцухи, на котрих той висить. І Арсена почав також розбирати якийсь огонь; зробилось ему горячо, то й дивував ся, що его аж тут досягає та полумінь з кухнї. По подвірю пересувають ся від часу до часу чорні тїни людий і псів. Зі стайнї доносить ся відгомін кіньского тупаня, перед возівнею Ненад, котрий лише що вернув з міста, випрягає воли. Часом курка упаде з морви і лопотячи крилами, вертає назад поміж товаришки. Часом серед вечірної тишини залунає розмова, або миш почне гризти під пнем, що на нїм Арсен сидить. Зачалось ему крутити в голові. Почув, що серце скорше бє в грудях і трохи налякав ся. Нараз почав сьміяти ся гучним сьміхом без нїякої причини. Відтак заплакав, не знаючи сам длячого. Однако крізь сльози і сьміх бачив невиразний образ Аноки, що так его хапала за серце, що здавалось ему, що тут зараз повинен умерти. Опер ся на бочівці, в котрої пив і почав умирати, але то видавалось ему так приємним, немов би тулила его до серця Анока, або немов би ніс его бистрий карий кінь Остоича.... Впрочім то лучає ся кождому, хто перший раз упиває ся.

Вже заснув, коли в тім війшла до пивниці з сьвітлом в руці Вілїнка, глядаючи чогось. Стрясла ся побачивши Арсена з лївaром в руці при бочілці. Наполохана приступила до него і діткнула его рамени.

— Моє золото! — скрикнула.

Арсен отворив кровію набіглі очи.

— А то ти пяний! — крикнула Вілїнка.

Аж тепер зрозумів Арсен, що з ним діє ся. Майже з радостию відповів:

— Так! Пяний....

— А то чому?

— Бо хочу убити Пилипа Марічича!

І махнув лївaром понад головою, ударив ним о землю, зломив его і почав сьміяти ся.

І Вілїнка засьміяла ся.

— Щож тобі зробив Пилип?

— Хоче взяти Аноку.

— Ну то й що з того? Нехай собі бере.

— Але я не позволю!

Посунув ся трохи наперед і хотів піднести ся, але его плечам було видко дуже приємне сусїдство бочілки, бо уперто повертали на давне місце.

— То хочеш женити ся з нею?

— Я, а чомуж би нї?

Але сказавши то, змінив ся, відвернув ся лицем до бочілки і говорив з сльозами в очах:

— Ось, брат оженив ся. І я також хочу.... Так....

Хотів на потверджене своїх слів ударити по колїнї, але кулак, не питаючи его о позволене, ударив в нень. За кару укусив его зубами. Вілїнка сьміяла ся чим раз сердечнїйше.

— Ой, бідний хлопче! Ну, але ожениш ся з нею, будь о то спокійний! Скажу завтра стрикови, стрик бабуси, а вже бабуся разом з дідусем поведуть справу, як годить ся. Ходи, відведу тебе до шпихлїра, аби тебе, небого, не побачив дідусь такого. Іди, перееспи ся. Не журп ся нічим — випросимо для тебе дівчину.... навіть і Аноку, коли вже так дуже то го хочеш!

— Хочу, Біґми!

І Вілїнка, користаючи з темноти, завела пяного шурина до шпихлїра. Прикрила его килимком і пішла до кухнї, аби оповісти товаришкам о цїлій пригоді. Але нї одної з них та новина не утїшила. Вправдї сьміяли ся, але той сьміх не зійшов їм від серця.

— Не до нашого она дому сотворена — говорили.

— Їй коби лиш убирати ся.

— З тим ще пів біди, але розпещена, що най Бог боронить.

— Всїх би поводила.

II.

Матїй Дзенадич то вже цїлком старий чоловік. На его чолї видко знак по ранї, що еї був одержав в окопах під Гайдука-Велика. Не лиш его свояки, але й цїле село звало его дідусем. Его жінка померла ще тоді, коли їх Турки вигнали з Сербії. По старшім братї лишила ся жінка, що ділить ся з ним тепер властию в задрузї. На імя їй Радойка. В часї обіду сїдає по правім боцї Матія і в цїлім домі не стане ся нїчого важного, заки она не виявить своєї гадки, або бодай заки дідусь не нарадить ся з нею. Она розуміє дуже добре своє положене і не надуживає его. На примір дідусь спитає:

— Що гадаєш, братово, о тім замовленю Марічича? — Приймити его?

— Як хочеш брате, ти ґазда.

Цїлує дідуся в руку, а всї — як мужчини так і женщини — цїлують еї, хоч то у нас не єсть в звичаю. По Матію і Радойцї єсть

томатах. Показує ся, що нема нічого нового на сьвіті.

— **Чорт в бальонї.** Тамтого четверга відорвав вихор бальон, що висів на припоні у відділі войскових воздухоплавців в Римі і пігнав ним в гори. Під вечер упав бальон на поле коло села Пальомбаро. Всї люди з села бігли за красним бальоном, що виглядав як би срібний і котив ся по земли, і незадовго зловили его. На превелике диво жінок і дівчат з Пальомбаро показало ся, що бальон був з чистого шовку і кожда хотїла бодай кусень в него собі утяти. Але хоч і як шукали способу, не могли бальон випорожнити; при кождім трохи сильнїйшім вітрі бальон підскакував в гору і котив ся та втїкав. Бальон видавав ся селянам якийсь несамовитим і они почали здогадувати ся, що в бальонї сидить якийсь потвора з пекла або таки сам чорт. Щож робити? — Проста річ — відозвав ся один найхитрійший з них. — Занесїм бальон до церкви? Коли в нїм дїйстно чорт сидить, то він сам вилїзе з него, бо в церкві чорт не сьміє бути. — Як сказали так зробили. Отворили головні двері від церкви, але бальон не хотїв влїзти ся. Одні казали, що він за великий, а другі спихали вину на чорта, котрий зі всїх сил опирав ся і нехотїв дати ся завести до церкви. Наконець натягнули бальон, стиснули его і так пїхали, що бальон всунули до церкви. Розуміє ся, що при сїй нагоді бальон трохи і подерли. В церкві було вже трохи темно. Хтось засьвітив сьвічку і приступив до бальона, щоби ему при сьвітлї придивити ся, чи нема в нїм де чорта і став его оглядати з всїх боків. Видко, що при тїм огляданю держав сьвічку близько якоїсь дїри в бальонї, з котрої виходив ґаз, котрим бальон був наповнений. Нараз бухнула з бальона високо в гору синя поломінь. Роздав ся страшенний лоскіт і по церкві розійшов ся дим і страшенний сморід та почули ся крики перестраху. Люди обсмалені і перепуджені почали на лоб на шию втїкати з церкви і дрожачі зі страху зібрали ся коло церкви. Майже всї з них виділи, як чорт вискочив з бальона з огнем і великим смородом та вибіг з церкви. Коли наконець дим в церкві розійшов ся, відважило ся кількох сьмільчаків за доброї пів години зайти знов до церкви. Великої шкоди чорт не наробив в церкві, лиш з красної материї, на котру вже так дівчата і жінки тїшили ся, лишив ся чорний попіл, що вкривав камінний поміст в церкві.

— **Фальшований шовк.** З Анґлії розійшла ся чутка, що там якомусь професорови хемії удало ся з желятини робити шовк. Він витягає з желятини тонесенькі як паутина нитки, котрі відповідно приготовлені, стають ся так елястичними і міцними, як шовк, а навіть так сьвітять ся, як правдивий сирий шовк, і дають ся прясти. З желятинових ниток не можна доси ще ткати материй, але можна їх дуже добре домішувати до шовку і тим способом фальшувати шовк так, що нїхто того не буде годен розпізнати. Доси фальшовано шовк і шовкові материї в той спосіб, що надавано їм велику вагу за помочию дуже мілко меленого швершпату (рід каменя). Швершпат відзначає ся тим, що має значну вагу. Єго добувають в копальнях в Турингії, мелють таки на місци у великих млинах, а відтак в бочках розсилають по цїлій Европі та висилають аж до Америки. Він єсть дуже білий і сьвітить ся як алябастер.

— **Конець злочинця.** В ночи на 1 с. м. добував ся в Зальцбурзї якийсь злодїй до віллї „Шварц“. На то надійшов поліциян і перешкодив ему та хотїв єго арештувати. Злочинець тогди стрілив до него з револьвера, але не поцїлив. Тогди поліциян добув свій револьвер і стрілив до злочинця та поцїлив єго в плечі. Злочинець крикнув з болю і скочив до ріки Зальцах, відплив може 10 метрів від берега і щез під водою. Поліциян скочив за ним, але вже не міг єго виратувати. Коло віллї знайдено богато злодїйских приладів до розбою і карточку, з котрої показало ся, що той злочинець убив малу дївчину, котру звабив був до трупарні, допустив ся в Цель подібного убийства а в Цїриху допустив ся розбою і убийства.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 4 вересня. Цїсар повернув вчера о год. 10 вечером з маневрів і удав ся до Шенбруна. Разом з Цїсарем вернули також заграничні войскові аташе. — Приїхав тут вчера презес угорского кабінету міністер Сель.

Рен 4 вересня. Покликано до процесу Драйфуса на сьвідка капітана Тавернїє, котрий сими днями переслухував недужого Дю Паті де Кляма.

Александрия 4 вересня. Лучило ся тут одно занедужане на джуму.

ще один член домашної ради, то найстарший син дїдуся — Благой, отець Арсена.

Крім тих троїх нїхто дома не приказує; всї сліпо їх слухають і з покорою улягають їх приказам. Коли Матій піде з податком, Радойка єсть в церкві, а Благой при худобі, дім Дзенадичів стає подібний до школи по відході учителя. Всї разом веселять ся і кричать і кождий старає ся користаючи з нагоди, напустувати і насьміяти ся до схочу. Але нехай лиш хтось з тої трійки покаже ся у воротах, в сїй хвили запанує лад і послух. Впрочім і они позволяли часом великодушно повеселити ся дїтям, а дорослим знов запалити люльки.

Дїдусь був.... був... як маю то сказати?... знаєте: старий чоловік то майже дитина! Часом розгнїває его найменша дрібничка: лютить ся, сварить, проклинає — гадаєш, що ось-ось побє тебе. Часом знов лагідний, мягкий як шовк, пестить заєдно дїти, дає їм по десятку, або розплаче ся не знати чого. На примір скаже:

— От, лишивсь я сам один, як сухе дерево на горі! — і в плач!

Молодість — глупість; старість — слабість!

На другий день по тїй пригоді в Арсеном, приступив Благой до Радойки; на его лици видко було заклопотане.

— Стрийно! Тей наш Арсен, прости менї, залюбив ся на смерть в тїй Бурмазовичевій сороці.

— Арсен?... Той, що тамтого року став паробком?

— Той самий.

— Кажеш в тїй Бурмазовичевій сороці?

— Так.

— В нїй самій.

— Не до нашого она дому сотворена.

— І я то само кажу! Але він, прости менї, стратив ґолову. Казала менї Вілїнка, що вчера наробив не аби яких дурниць....

— Що-ж такого?

— Лиш не говори, прошу тебе, о тїм дїдусеви!...

— Хорони Боже!

— Отже Вілїнка оповідає, що упив ся, проклинав і грозив, що убє Пилипа Марічича, бо той, знаєш, крутить ся там.

— Он як?

Радойка задумала ся. Відтак сказала:

— Скажу о тїм дїдусеви, побачимо, що о тїм гадає.

— Лише, прошу тебе, не згадуй ему о тім!

— Бог з тобою!

Коли відтак Радойка оповіла о всїм дїдусеви, той глубоко задумав ся. Вкінци зморщив брови.

— Знаєш, братово — сказав — всьо то правда, що ти о нїй говориш. Але я чув від старих людий, що не годить ся спиняти дїтий в такій справі. Маємо, славити Бога, не малий дім. Що, чи є нас всїх так до вісїмдесятеро?

— О, є й більше!

— Коли так, то дякувати Богу. При инших дїтях, то й она привикне до ладу.

— Дай Боже.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1-го мая 1899, після середно-європ. год.

посп.	особ.	Зі Львова
відходить		
		День
	6·20	До Лавочного, Мункача, Борислава
	6·15	„ Підволочиск, Одеси, Ковови
	6·30	„ Іцкан, Букарешту, Радівців
	6·30	„ Підволочиск в Підзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·45	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·10	„ Сколього, Лавочного від 1/7 до 15/9.
	9·25	„ Янова
	9·35	„ Підволочиск в гол. двірця
	9·45	„ Іцкан, Сопова, Берґомету
	9·53	„ Підволочиск в Підзамча
	10·10	„ Белзця, Рави, Любачева
	12·50	„ Янова від 1/7 до 15/9 в неділї і сьвята
1·55		„ Підволочиск в гол. двірця
2·08		„ „ „ Підзамча
	2·15	„ Брухович від 7/5 до 10/9 в неділї і сьвята
2·45		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе
2·55		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Сколього лиш від 1/5 до 30/9.
	3·15	„ Янова від 1/5 до 30/9.
	3·20	„ Зимноводи від 7/5 до 10/9.
	3·25	„ Брухович „ „ „ „
	5·25	„ Ярослава
		Ніч
12·50		До Кракова, Відня, Берлина
2·30		„ Іцкан, Констанциї, Букарешту
	4·10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	5·50	„ Брухович від 7/5 до 10/9.
	6·26	„ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа
	6·40	„ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від 15/6 до 15/9.
	6·50	„ Янова від 1/6 до 15/9 в будні дни
	7·—	„ Лавочного Мункача, Хирова
	7.10	„ Сокаля, Рави рускої
	7·20	„ Тернополя в гол. двірця
	7·42	„ „ „ Підзамча
	7·47	„ Янова від 1/10 до 30/4 1900 включно
	8·35	„ „ „ 1/5 „ 31/5 і від 16/9 до 30/9.
	9·11	„ „ „ 1/6 „ 15/9 в неділї і сьвята
	10·40	„ Іцкан, Гусятина, Радовець
	10·50	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·10	„ Підволочиск, Бродів в гол. двірця
	11·32	„ „ Грималова в Підзамча

посп.	особ.	До Львова
приходить		
		День
	6·10	З Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·50	„ Брухович від 7/5 до 10/9.
	7·10	„ Зимноводи „ „ „ „
	7·40	„ Янова (головний дворець)
	7·55	„ Лавочного „ „
	7·44	„ Тернополя на Підзамче
	8·05	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	9·—	„ Кракова, Відня, Орлова
	11·15	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Іцкан, Черновець, Станиславова
	1·01	„ Янова на гол. дворець
1·30		„ Кракова, Відня
	1·40	„ Сколього, Хирова, а в Лавочного від 1/7 до 15/9.
1·50		„ Іцкан, Станиславова
2·20		„ Підволочиск на Підзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·15	„ „ „ Підзамче
	5·40	„ „ „ гол. дворець
	5·55	„ Сокаля
		Ніч
	12·10	З Сколього, Калуша, Борислава
12·30		„ Черновець, Букарешту
2·16		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·05	„ Підволочиск на Підзамче
	3·30	„ „ „ гол. дворець
	6·—	„ Кракова, Відня, Самбора, Сянока
	6·10	„ „ „ „ Хирова
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Ковови
	7·58	„ Янова від 1/5 до 31/5 і від 16/9 до 30/9 що дня, а від 1/6 до 15/9 в неділю і сьвята
	8·15	„ Брухович від 7/5 до 30/6 і від 16/8 до 10/9.
	8·30	„ Брухович від 1/7 до 15/9 що день
8·45		„ Кракова, Відня, Любачева
	9·21	„ Янова від 1/6 до 15/9.
	9·55	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	10·10	„ Іцкан, Ковови, Підвисокого
	10·08	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець
	10·25	„ „ на гол. дворець
	10·30	„ Лавочного. Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 мінут рано. Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних при ул. Красицких ч. 5

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).